

stal nadučitelj v Št. Ilju pri Velenju, in gđ. Zorki Legatovi, ki se preseli jeseni v Radeče na Gorenjsko, kar pa vsi društveniki obžalujejo, ker izgubimo z njo vrlo tovarišico. Nato prečita društveni tajnik tovariš Jos. Armič zapisnik zadnjega zborovanja, ki je bilo 1. svečna t. l. v Šoštanju. Zapisnik se odobri brez vsakega ugovora. Izmed došlih dopisov prečita tovariš Iv. Koropec dopis »Zaveze«, ki govori o dnevnem redu »Zavezinega« zborovanja v Šoštanju. Kot glavni točki sta določeni: 1. Razdeljen in nerazdeljen pouk. 2. Delovanje učiteljevo izven šole. Prvo točko razmotriva pri današnjem zborovanju tovariš Iv. Koropec. Navede več slučajev, ki govore vsi za nerazdeljeni pouk. Iz njegovega obširnega govora je posneti te-le teze: 1.) Nerazdeljen pouk je z ozirom na zdravstvene in pedagoške koristi velike važnosti. 2.) Pri pravi razdelitvi predmetov in pri primernih odmorih 5 učnih ur ne utruji preveč otrok. 3.) Ker se z ozirom na današnje socialne razmere in sedanjo preobloženost šol tak pouk ne da povsod uvesti, n. pr. na enorazrednicah, naj se uvede le tam, kjer to želi učiteljstvo in ljudstvo in to privoli oblast. Povoljni uspehi takega pouka bodo vplivali, da se polagoma odpravijo vse enorazrednice. Končno navede tudi nekaj slučajev, ki govore zoper tak pouk. O tem se vname živahna debata, v katero posežejo zlasti tovariši Armič, Hočevlar, Weber in Jankovič. Vsi navzoči se izrečejo za nerazdeljen pouk in se vse stavljenе teze enoglasno sprejmejo. Po zborovanju je bila pevska vaja. Prihodnje zborovanje se vrši v Šoštanju 8. mal. travna t. leta. Predava tovariš Makso Hočevlar: »Delovanje učiteljevo izven šole«.

—y—

Književnost in umetnost.

Popotnik. Letnik XXVII. Štev. 3. — Dragotin Svoboda prijavlja v tej številki konec razprave »Umetniška vzgoja v šoli z ozirom na učno snov«, ki jo je češki napisal F. V. Krejči. Ta razprava ima namen, da se seznanijo tudi slovensko učiteljstvo z načeli umetniške vzgoje. — Dr. J. Bezjaku odgovarja na njegovo razpravo v II. »Popotnikovi« številki dr. Jos. Tominšek v članku »Kernova teorija o predikatu 'biti nemogoča'«. Iz naslova samega je že razvidna vsebina. Članek je pisan prepričevalno. — Fr. Kocbek in M. J. Nerat nadaljujeta s poročilom »S I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku l. 1904.« — V naslednjem članku pripoveduje Ante Beg o »Redki književni starini«, ki gotovo zbudi mnogo zanimanja. — V »Književnem poročilu« je priobčena stvarna ocena Majcenove »Metodike zemljepisnega pouka v ljudski šoli«. — Razgled (»Listek in »Pedagoški paberki«) prinaša obilico zanimivih drobtin in novosti.

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. Okrajna posojilnica v Kobaridu na račun pokroviteljnine 100 K; sl. županstvo na Bledu na račun pokroviteljnine 50 K (2. rok); posojilnica v Gornjem gradu 10 K; g. Ivan Vukasovič v Stolacu 5 K, nabral na večerji g. Milana Gagovića; g. Milan Kovačević v Stolacu 5 K 73 h, nabral na večerji g. Aleksandra Šešeka ob priliki njegovega imendana; obe vsoti sta nabrani med Slovenci, Hrvati in Srbi. Živila slovanska vzajemnost! Vesela družba pri g. Kernovki v Škofji Loki 10 K. Živili darovalci in nabiralci! Živili nasledniki! Bog plati!

Letnino à 2 K za »Učit. konvikt« za l. 1906 so plačali tovariši in tovarišice: Avgust Korbar, nadučitelj in Z. Dolinšek, učiteljica v Preserji; Ivan Petrič, učitelj v Rudniku; šolsko vodstvo v Pudlogu (4 K); Ivan Dremelj, učitelj na Polici; D. Dereani, učiteljica na Sv. Gori pri Litiji; Nikolaj Stanonik, nadučitelj, Ema Peče, učiteljica in Jos. Jeglič, učiteljica v Selcih; F. Gregorač, nadučitelj v Dolenji vasi; Konrad Mally, nadučitelj, Fr.

Kozjak, učitelj, M. Pelko, učitelj, Franja Jankovič, učiteljica, Olga Jenko, učiteljica in Roza Junis, učiteljica v Toplicah pri Zagorju; Ignacij Tramte, nadučitelj in Marija Kratner, učiteljica v Kamniku; Rudolf Horvat, nadučitelj in Marica Dovgan, učiteljica v Zagorju na Notranjskem; Anton Cirman, nadučitelj v Dobrničah za l. 1905 in 1906; Julika Zalokarjeva, učiteljica-voditeljica v Javorjah med Škofjo Loko; Fran Kocbek, nadučitelj in Ign. Šijanec, učitelj v Gornjem gradu; Martin Šalamun, nadučitelj, Karel Pinterič, učitelj, Franc Karbaš, učitelj, Ana Trstenjak, učiteljica in Marica Posega, učiteljica pri Sv. Miklavžu pri Ormožu; Franc Rozman, nadučitelj, Minka Janša, učiteljica in Albina Runavc, učiteljica v Št. Ilju p. T.; Vekoslav Benko, nadučitelj in Olga Pinčič, učiteljica v Cerovem. — Bog plati!

Kolekta poštinih znamk za »Učit. konvikt«. Iz novo meškega okraja kolekta št. 71.

Glede pasivne rezistence učiteljstva pravi »Gorenjec«: Eno izmed temeljnih načel vsega ljudskega šolstva je, da ne sme učitelj v pouku napredovati od ene snovi k drugi, dokler ni prva postala popolnoma duševna last vseh učencev ali vsaj večine vsega razreda, oziroma oddelka. In tu lahko nastavijo učitelji pasivno rezistenco! Za vsak razred (oddelek, skupino) je določen cilj, ki se mora doseči do konca šolskega leta. To pa je le mogoče, ako učitelj ne oziraje se na ono temeljno načelo, duševno manj vredno manjšino prepusti svoji usodi in le boljše večino vodi dalje in višje od stopnje do stopnje. A ona manjšina je šestokrat prav znatna — čez 20. in tudi čez 30 odstotkov — vsekakor več, nego bi bilo dopustno po onem načelu. To veliko število je čisto umevno, ako pomislimo, da je prav mnogo učencev, ki so sicer vobče še precej nadarjeni — a za ta ali oni predmet silno malo dovzetni. Vendar se izpostavi učitelj, ki tako pušča nekake »Marschunfähige«, da bi vendar vsaj z večino došel do letnega cilja, nemilosti nadzornikovi in marsikateri je že moral »slišati jih« zaradi tega, češ: Ozirati se morate vendar vsaj na srednje nadarjenega. Učitelj je torej popolnoma opravičen, ako se pomudi na vsaki stopnji pouka toliko časa, da dvigne na isto višino vse one učence, od katerih se ne more naravnost trditi, da so nenadarni ali celo duševno nezmožni. Ako bi se poprijeli onega temeljnega načela vsi učitelji in se ga držali brezobzirno, bi kmalu obtičala kola. Letni razredni cilj bi se ne dosegel nikjer; ob sklepu šolskega leta bi bili razredi tam, kamor dospo sedaj že v prvem polletju. Učitelj bi si prav nič ne olajšal dela, temveč še nekaj več bi delal nego sedaj; torej bi mu ne mogel nihče očitati, da je premalo delal. Prav kmalu pa bi preplavili nadzorniki šolska oblastva s tožbami, da pouk splošno zastaja. In — ako bi trajal boj, česar se je bati — par let, bi kranjsko ljudsko šolstvo grozno zastalo. Nadzornikom bi se s tožbami pridružila ravnateljstva srednjih šol — češ, da ne dobe več sposobnega materijala iz ljudskih šol. Z vsemi onimi bi se združili v tožbah starši šolskih otrok, zlasti nadarjenih, ki bi zaradi slabjših trpeli silno duševno škodo. Pričakovati je, da bi nastala silna nevolja proti učiteljstvu — a čim večja, tem boljšezanje. Zakaj čim večji nered — tem prej bi bila vlada primorana, poseči vmes; in ako bi ostalo učiteljstvo trdno in edino, ne bi bilo druge pomoči, nego ustreči njegovim zahtevam. In da zna naša vlada od poslancev doseči vse, kar hoče, osobito v davčnih zadevah, to vemo že dolgo. Prav tako dobro pa vedo tudi učitelji, da je v prvi vrsti kriva vlada, da se morajo že toliko let brezuspešno boriti za svoje zasluženno plačilo. Torej naj proti njej mobilizujejo najširšo javnost — in njene organe, naučno upravo samo! In po našem mnenju bi bilo najuspešnejše sredstvo za to, pasivna rezistenca po načinu, kakor smo ga nasvetovali tu. To bi bila pasivna rezistenca v pravem pomenu besede. Seveda bi morali biti složni vsi.

Osebnosti. Ivanka Orel iz Mokronoga je imenovana za suplentko na Trebelno namesto na dopust odšle gospe učiteljice Blaganje-Gorišek. Janko Leban ostane do konca šol. leta šol. voditelj na Trebelnem.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« nam javlja, da je družba sklenila s tvrdko Adolf in Aleksander Jakobi